

INFORMAȚII SUPLIMENTARE:

Beneficiar:
FUNDAȚIA UMANITARĂ "ADAM-MĂDĂLIN"

Adresa:
Municipiul Suceava, str. 6 noiembrie nr.5, bl.5, sc.A, ap.8
telefon: +40740526056
e-mail: madalinsv@yahoo.com.

În cadrul proiectului „Patrimoniul cultural al germanilor din Bucovina” se urmărește promovarea diversității culturale a etniei germanilor din Bucovina, cu o lungă și bogată tradiție pe teritoriul județului Suceava, care au o contribuție semnificativă la dezvoltarea vieții sociale și culturale a acestei zone, încă din perioada Imperiului austro-ungar.

Germanii din zona istorică Bucovina au avut o contribuție majoră la dezvoltarea regiunii, fiind denumiți și "purtători de cultură". Primii coloniști vorbitori de limbă germană s-au stabilit în Bucovina după anul 1775, provenind din diferite zone ale Imperiului Austriac dar și din spațiul germanic, precum Renania, Baden-Baden, Hessa, Boemia și Moravia.

Germanii au fondat localități proprii sau cartiere în localitățile existente în provincie. Astfel de localități sunt Gura Putnei, Voievodeasa, Poiana Micului sau Bădeuți. O parte însemnată a nemților s-a stabilit în orașe precum Cernăuți, Rădăuți, Suceava, Vatra Dornei sau Gura Humorului, localitate în care, în 1930, reprezentau majoritatea populației. Germanii au avut un rol determinant în crearea unor comunități prospere, alături de moldovenii care locuiau aici și au conviețuit în bune condiții cu membrii tuturor comunităților etnice prezente sau care au venit ulterior în regiune. Prin muncă, perseverență și chiar încăpățănare, germanii au reușit să creeze și să întrețină comunități înfloritoare, contribuind la progresul general al societății.

Ne dorim promovarea diversității patrimoniului cultural al comunității germanilor din județul Suceava, prin facilitarea accesului și diversificarea publicului interesat la cultura, tradițiile și meșteșugurile specifice acestei etnii.

Tradițiile culturale ale germanilor bucovineni din Suceava

Proiectul „Patrimoniul cultural al germanilor din Bucovina” este co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național – AFCN, în cadrul sesiunii de finanțare I/2024, aria tematică Patrimoniu Cultural Imaterial.

www.germani.ro

Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării.

BENEFICIAR:

A - M
Fundația Umanitară
"ADAM - MĂDĂLIN" Suceava

Tradițiile culturale ale germanilor bucovineni din Suceava

Conform unor cercetări recente, orașul Suceava ar fi fost întemeiat de unguri. Cuvântul „szucs” înseamnă blănar sau cojocar și aduce aminte de legendele acelor oieri care erau în căutare de apă pentru turmele lor. Încet, încet, Suceava a devenit un oraș important al regiunii și avea drept de depozit comercial pentru mărfuri rare, ceea ce îi aducea importante venituri în vistierie, iar multe popoare tranzitau urbea și i-au dat un caracter multinațional și multicultural. În perioada modernă, sub austrieci, devine oraș comercial liber.

Germanii bucovineni din Suceava alcătuiau pătura liber-profesionistă a orașului; merită să-i menționăm pe berarul Georg Meixner, medicul Otto Binder, inginerul Albert Fuchs von Braunthal, inginerul feroviar și longevivul primar Franz Ritter von des Loges, arhitectul Konrad Bittner, profesorul de istorie și numismatul amator Rudolph Gassauer, preotul evanghelic August Hargesheimer, medicul dermatolog Stefan Weidenfeld. La sfârșitul sec.XIX, 6042 germani erau menționați în statistica urbei sucevene.

Comunitate de germani din Itzkany

În oraș exista un Cerc de lectură / *Lesekreis* pe lângă biserica romano-catolică Johannes von Nepomuk, în cadrul căruia germanii se întâlneau, socializau, citeau sau jucau pe roluri scurte piese de teatru. De asemenea, funcționau coruri ale comunităților germane romano-catolică și evanghelică, care participau și la evenimentele Societății de cântare din Suceava. Soprana *Julia Morwitzer*, fiica lui *Julius Morwitzer*, primar al Sucevei în perioada 1887-1891, a cântat la Hanul Langer, acompaniată de George Enescu. De asemenea, în anul 1897 s-a înființat Uniunea Germanilor Creștini / *Verein der christlichen Deutschen*, iar școlile particulare confesionale în limba germană deserveau populația școlară pentru studiul confesional.

Casa Germană se afla pe Ulița Mare (actualmente, Ciprian Porumbescu). Aici erau găzduite concerte, balurile de Crăciun, de Anul Nou și de Paște, ceremonii de căsătorie și de confirmare/primă împărțășanie, serbarea de 1 mai / *Maibaumfest*, Carnavalul de Lăsata-Secului / *Fasching*, Ziua Mamei / *Muttertag*, Rusaliile / *Pfingsten* sau Ziua Reformei / 31 octombrie.

Corul Forumului german Suceava

Cercurile de lucru manual / *Arbeitskreis*, promovate de asociației doamnelor germane, erau foarte active. Acestea se derulau fie la Casa Germană, fie la domiciliu, prin rotație, unde se confecționau piese ale costumului popular german feminin/*Tracht*, diverse obiecte estetice de uz casnic (fețe de masă/*Tischleifer*, cămăși, paretare cu mesaje spirituale, batiște, panglici, prosoape, funde, manșete din dantelă), se împleteau ciorapi, se croșetau, se brodau și se țeseau obiecte pentru uz bisericesc (fețe de pernă de altar, fețe de masă de altar). Imnul german din Bucovina era și a rămas "*Traute Welt der goldnen Ehre*", cântat frecvent cu diverse ocazii, alături de cântece tradiționale "*Kein schoener Land*", "*Das Wandern ist des Muellers Lust*", "*Die Gedanken sind frei*" sau "*Lustig ist das Zigeuners Leben*".

Cerc de lucru manual / *Arbeitskreis*

Indiferent de aria locuită, că era sat sau oraș, germanii iubeau muzica și în fiecare casă germană din Suceava exista un instrument muzical (pian, pianină, țiteră, muzicuță, acordeon, flaut, chitară). Cea mai frecventă formă de socializare era întâlnirea la domiciliu, prin rotație, și organizarea unor mici concerte instrumentale și vocale, foarte apreciate. Această dragoste pentru muzică era ilustrată de cuvântul "*musizieren*".

Costumul tradițional german feminin constă dintr-o fustă amplă, de culoare deschisă pentru fetele necăsătorite și de culoare sobră pentru femeile căsătorite și văduve, o cămașă albă, brodată și panglici pentru păr/coc sub formă de cunună sau cozi. Șorțul era nelipsit din recuzita femeilor. Modul în care era legat șorțul dădea informații despre statutul civil al fetei/femeii:

- dacă șorțul se lega în față, femeia era căsătorită;
- dacă șorțul se lega în spate, femeia era văduvă;
- dacă șorțul se lega în partea dreaptă, fata era logodită;
- dacă șorțul se lega în partea stângă, fata nu avea obligații maritale.

Piesele de vestimentație masculină constau din pantaloni negri, lungi sau până sub genunchi, o cămașă albă, cu panglică, și pălărie neagră sau verzuie. Ambele costume erau completate de pantofi sau, mai frecvent, ghete.

În zonele limitrofe Sucevei, germanii erau preponderent evanghelici, reușiți în Asociații creștine. Cea mai iubită sărbătoare era Solstițiul de vară/ *Sonnwendfeier*, celebrat pe 21 iunie, în noaptea cea mai scurtă a anului. Membrii comunității se întâlneau pe pajiștea satului, în sunetul muzicii de acordeon. Se pregăteau lemne pentru focul de solstițiu, peste care săreau cei curajoși, căci flăcările simbolizau norocul. Focul însemna rodnicie, alinarea bolilor, alungarea duhurilor rele. Dacă fumul se vedea de departe, atunci se anunța o recoltă îndestulătoare. Se găteau gogoșile de solstițiu/ *Sonnwendkrapfen* și se culegeau plante medicinale, cea mai prețuită era pojamiața.

Grup de credincioși la Biserica Lutherană Suceava